

«Գրանցված է»
ՀՀ արդարադատության
նախարարության կողմից
17 հոկտեմբերի 2006 թ.
Պետական գրանցման թիվ 11006343

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐ

15 սեպտեմբերի 2006 թ.
ք. Երևան

N 740-Ն

Հ Ր Ա Մ Ա Ն

**«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ԱՍՊԻՐԱՆՏՈՒՐԱՅԻ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅԱՆ ԿԱՐԳ»-Ը
ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

Հայաստանի Հանրապետությունում ասպիրանտուրայի ընդունելության գործընթացը կանոնակարգելու նպատակով.

ՀՐԱՄԱՅՈՒՄ ԵՄ՝

1. Հաստատել «Հայաստանի Հանրապետությունում ասպիրանտուրայի ընդունելության կարգ»-ը (Հավելվածը կցվում է):

2. Ուժը կորցրած ճանաչել ՀՀ կրթության և գիտության նախարարի 2006թ. ապրիլի 4-ի «Հայաստանի Հանրապետությունում ասպիրանտուրայի ընդունելության քննությունների և ստուգարքների անցկացման կարգ»-ը հաստատելու մասին» թիվ 207-Ն հրամանը:

3. Գիտության և հետբուհական կրթության վարչությանը (պետ՝ Ա. Քոսյան), իրավաբանական վարչությանը (պետ՝ Մ. Գրիգորյան) 1-ին կետով հաստատված կարգը 3-օրյա ժամկետում ներկայացնել գրանցման ՀՀ արդարադատության նախարարություն:

4. Գիտության և հետբուհական կրթության վարչությանը (պետ՝ Ա. Քոսյան) գրանցումից հետո 5-օրյա ժամկետում կարգի մասին տեղեկացնել բոլոր բարձրագույն ուսումնական հաստատություններին և գիտական կազմակերպություններին:

5. Սույն հրամանի կատարման հսկողությունը հանձնարարել ՀՀ կրթության և գիտության փոխնախարար պրն. Ա. Ավետիսյանին:

**ՀՀ կրթության և գիտության
նախարար՝**

Լ. Մկրտչյան

**Հավելված
ՀՀ կրթության և գիտության
նախարարի
2006 թ. սեպտեմբերի 15-ի
N 740-Ն հրամանի**

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ԱՍՊԻՐԱՆՏՈՒՐԱՅԻ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅԱՆ

Կ Ա Ր Գ

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1.1 Սույն կարգն ընդունված է «Բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության մասին» ՀՀ օրենքի 18 -րդ հոդվածի 1-ին կետի և 21-րդ հոդվածի 9-րդ կետի պահանջներին համապատասխան:

1.2 Սույն կարգով սահմանվում է Հայաստանի Հանրապետությունում պետական և հավատարմագրված բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների, ինչպես նաև հետբուհական կրթական ծրագրեր իրականացնող կազմակերպությունների (այսուհետև՝ կազմակերպություններ) ասպիրանտուրայի ընդունելության կարգը:

2. ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎՆԵՐԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ ԵՎ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՅՑԸ

2.1 Կազմակերպության գործադիր մարմնի ղեկավարի հրամանով ասպիրանտուրայի ընդունելության կազմակերպման համար ստեղծվում է ընդունող հանձնաժողով:

2.2 Ասպիրանտուրա դիմորդը ավարտական տարվա ընթացքում հանձնում է օտար լեզվից և ինֆորմատիկայի և համակարգչից օգտվելու հիմունքների տարբերակված ստուգարքներ (սահմանված ներքին շեմով՝ բալային գնահատումով)՝

ա) անգլերեն լեզու-«TOEFL» (iBT) (այԲԻԹԻ) ստորին անցումային միավորին համապատասխան.

Նախորդ տարիների միջև 2011 թ. դեկտեմբերի 31-ը «TOEFL» (ԹՕԵՖԼ) ծրագրի iTP (այԹԻՓԻ) տարբերակով հանձնած վավեր վկայագրերը ուժի մեջ են 2012-2013 ուսումնական տարվա ասպիրանտուրայի ընդունելության ժամանակ.

բ) գերմաներեն և ֆրանսերեն լեզուներ - «on DaF» և «TCF» պահանջներին համապատասխան մակարդակով:

Մասնագիտության առանձնահատկությունից ելնելով դիմորդը կարող է հանձնել քննություն այլ օտար լեզվից՝ նախարարության թույլտվությամբ.

գ) «Համակարգչից օգտվելու հմտություններ» - համակարգչից օգտվելու հմտությունների ծրագրերի նվազագույն մակարդակի պահանջներին համապատասխան:

2.2 կետի ա) և բ) ենթակետերի դրույթները չեն տարածվում 2007-2008 ուսումնական տարվա ասպիրանտուրայի ընդունելության նպաստի ձևով ուսման վճարի փոխհատուցմամբ և վճարովի, հեռակա ուսուցմամբ տեղերի վրա:

(2.2 կետը փոխ. 14.11.06 N 910-Ն, լրաց. 11.09.07 N 797-Ն, 06.07.11 N 781-Ն)

2.3 Օտար լեզվի և ինֆորմատիկայից և համակարգչից օգտվելու հիմունքներից տարբերակված ստուգարքների արդյունքները գործերը հանձնելիս ներկայացվում են կազմակերպությունների ընդունող հանձնաժողովներին:

2.4 Ասպիրանտուրայի ընդունելության մասնագիտական քննության անցկացման համար կազմակերպության գործադիր մարմնի ղեկավարի հրամանով ստեղծվում են մասնագիտական քննական հանձնաժողովներ (այսուհետև՝ հանձնաժողովներ): Մասնագիտական հանձնաժողովների կազմում ընդգրկվում են կազմակերպությունում աշխատող տվյալ մասնագիտությամբ գիտության դոկտորի գիտական աստիճան կամ պրոֆեսորի գիտական կոչում ունեցող գիտամանկավարժական և գիտական կադրեր: Համապատասխան կադրերի բացակայության դեպքում մասնագիտական հանձնաժողովի կազմում կարող են ներգրավվել մասնագետներ այլ կազմակերպություններից:

2.5 Մասնագիտական քննությանը մասնակցելու թույլտվությունը ասպիրանտուրա ընդունվողին տալիս է կազմակերպության ընդունող հանձնաժողովը՝ օտար լեզվից և ինֆորմատիկայից և համակարգչից օգտվելու հիմունքներից տարբերակված ստուգարքների դրական արդյունքների և ներկայացված գիտական ռեֆերատի (առնվազն 20 տպագրական էջի սահմաններում՝ հրատարակված գիտական աշխատանքների, գյուտերի, հայտնագործությունների և գիտահետազոտական աշխատանքների մասին հաշվետվությունների բացակայության դեպքում) վերաբերյալ մասնագիտական ամբիոնի (սեկտորի, դեպարտամենտի) կամ գիտական ստորաբաժանման կողմից գրավոր դրական գրախոսականի դեպքում:

Ասպիրանտուրայի ընդունելության մասնագիտական քննությունների անցկացման ժամանակացույցը հաստատում է կազմակերպության գործադիր մարմնի ղեկավարը և

քննությունների սկսվելուց 1 շաբաթ առաջ տեղեկացնում է ՀՀ կրթության և գիտության նախարարությանը (այսուհետև՝ նախարարություն) քննության անցկացման տեղի և ժամի վերաբերյալ:

2.6 Մասնագիտական քննությունից «բավարար» գնահատական ստացած դիմորդները գրկվում են ասպիրանտուրա ընդունվելու իրավունքից (8-12 միավոր՝ 20 բալանոց սանդղակով, 3 միավոր՝ 5 բալանոց սանդղակով):

2.7 Հարգելի պատճառով մասնագիտական քննությանը չներկայանալու դեպքում սահմանվում է նոր ժամանակացույց ասպիրանտուրայի ընդունելության մասնագիտական քննությունների համար՝ պահպանելով դրանց անցկացման համար սահմանված վերջին ժամկետը: Կազմակերպության գործադիր մարմնի ղեկավարը նոր ժամանակացույցի մասին տեղեկացնում է նախարարությանը:

3. ՔՆՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԸ ԵՎ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ԱՆՑԿԱՑՈՒՄԸ

3.1 Մասնագիտական առարկայից քննության հարցաշարը, որն ընդգրկում է ծրագրային ողջ նյութը (առնվազն 100 հարց), կազմվում է կազմակերպությունների մասնագիտական ամբիոնների (դեպարտամենտների), գիտական ստորաբաժանման կամ մասնագիտական հանձնաժողովի կողմից և հաստատվում է կազմակերպության գործադիր մարմնի ղեկավարի կողմից (տրամադրվում է դիմորդներին): Դրա հիման վրա քննությունից առնվազն 5 օր առաջ հանձնաժողովի նախագահը կազմում է առնվազն 25 հարցատոմսեր (առաջադրանքներ)՝ ներառելով ողջ հարցաշարը, որոնք հաստատվում են կազմակերպության կնիքով: Հարցատոմսերը յուրաքանչյուր տարի վերահաստատվում են:

Մասնագիտական քննությունների անցկացման ձևը (գրավոր կամ բանավոր) սահմանում է կազմակերպության ընդունող հանձնաժողովը:

3.2 Մասնագիտական առարկայից ասպիրանտուրա ընդունվողի գիտելիքների գնահատումը կատարվում է կազմակերպության ընդունող հանձնաժողովի կողմից մշակված համակարգով՝ հանձնաժողովի կազմում ընդգրկված անդամների առնվազն 2/3-ի ներկայությամբ:

Մասնագիտական քննության անցկացումն արձանագրվում է ասպիրանտուրա ընդունվողի քննական թերթում (Ձևը կցվում է)՝ նշելով առաջադրված հարցերը և ստացված գնահատականը: Քննական թերթում ստորագրում են հանձնաժողովի նախագահը և ներկա գտնվող հանձնաժողովի անդամները: Ընդունվողի գիտելիքների գնահատման մասին որոշումը ընդունվում է որպես հանձնաժողովի յուրաքանչյուր անդամի կողմից նշանակված գնահատականների միջին թվաբանականը: Մասնագիտական քննությունը հանձնված է համարվում, եթե դիմորդը ստացել է առնվազն «13» միավոր «20» բալանոց սանդղակով կամ առնվազն «4» միավոր «5» բալանոց սանդղակով:

3.3 Դիմորդը քննության կամ ստուգարքի է ներկայանում անձը հաստատող փաստաթղթով:

3.4 Անգլերեն լեզվից «TOEFL» դասընթացները և տարբերակված ստուգարքները Հայաստանի Հանրապետությունում կազմակերպում են այն կազմակերպությունները, որոնք ունեն համապատասխան պաշտոնական թույլտվություն:

Գերմաներեն լեզվից «on DaF» դասընթացները և ստուգարքը կազմակերպում է DAAD-ն:

Ֆրանսերեն լեզվից TCF դասընթացները և ստուգարքը կազմակերպում է «Alliance Francaise»-ը:

Օտար լեզվից ստուգարքների գնահատման չափանիշները սահմանվում են վերոհիշյալ ծրագրերին համապատասխան: Յուրաքանչյուր տարվա նոյեմբերի վերջին տասնօրյակում ՀՀ կրթության և գիտության նախարարությունը հրապարակում է տվյալ տարվա ընդունելության համար առարկայական անցումային շեմը՝ ըստ մասնագիտությունների (բնագիտական, տեխնիկական և հումանիտար):

(3.4 կետը փոփ. 14.11.06 N 910-Ն, լրաց. 28.02.07 N 115-Ն, խմբ. 24.02.11 N 125-Ն)

3.5 Ինֆորմատիկայից և համակարգչից օգտվելու հիմունքներից ստուգարքի ծրագիրը և հարցաշարը կազմվում է ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության ստեղծված առարկայական հանձնաժողովի կողմից: Ստուգարքն ընդունում է Երևանի պետական համալսարանի հաշվիչ

կենտրոնը Հայաստանի պետական ճարտարագիտական համալսարանը և ՀՀ գիտությունների ազգային ակադեմիան:

(3.5 կետը լրաց. 14.11.06 N 910-Ն)

3.6 Նշված ստուգարքները հանձնվում են ուսումնական տարվա ընթացքում՝ մինչև ասպիրանտուրայի ընդունելության հայտարարությունը: Ստուգարքներից անբավարար գնահատական ստացած դիմորդը կարող է դրանք վերահանձնել մինչև ընդունելության գործերի հանձնումը:

4. ՄՐՑՈՒՅԹԻ ԱՆՑԿԱՑՈՒՄ

4.1 Մրցույթն իրականացվում է ըստ մասնագիտական քննությունից ստացած գնահատականի: Մասնագիտական քննությունից ստացած հավասար գնահատականների դեպքում հաշվի են առնվում հետևյալ ցուցանիշները ըստ հերթականության՝

ա) օտար լեզվից և ինֆորմատիկայի և համակարգչից օգտվելու հիմունքների տարբերակված ստուգարքներից ստացած գնահատականները (գումարային ձևով),

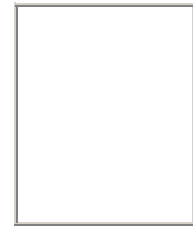
բ) հրատարակված գիտական աշխատանքների քանակը,

գ) մագիստրոսի կամ դիպլոմավորված մասնագետի դիպլոմի ներդիրում գրանցված բոլոր գնահատականների միջինը,

դ) մագիստրոսական ավարտական աշխատանքի պաշտպանության և դիպլոմավորված մասնագետի դիպլոմային աշխատանքի գնահատականը,

ե) միջազգային կամ հանրապետական ուսանողական առարկայական մրցույթներում կամ օլիմպիադաներում ստացած դիպլոմները կամ միջազգային գիտաժողովներում մասնակցությունը (զեկուցումները):

**ՁեՎ
ԱՍՊԻՐԱՆՏՈՒՐԱ ԸՆԴՈՒՆՎՈՂԻ
ՔՆՆԱԿԱՆ ԹԵՐԹԻ**

Անուն, հայրանուն, ազգանուն -----

Գիտական հիմնարկը-----

1. Մասնագիտական առարկա

Քննության հանձնման ամսաթիվը

Առարկայի անվանումը-----

Առաջադրված հարցերը

Գնահատականները

1. -----

-----

2. -----

-----

3. -----

Կ.Տ. Ընդհանուր գնահատականը -----
Հանձնաժողովի նախագահ՝ -----
Հանձնաժողովի անդամներ՝ -----

2. Օտար լեզուներ

----- -լեզվից Բնության հանձնման ամսաթիվը

Առաջադրված հարցերը

Գնահատականները

1. -----
-----
2. -----
-----
3. -----

Կ.Տ. Ընդհանուր գնահատականը -----
Հանձնաժողովի նախագահ՝ -----
Հանձնաժողովի անդամներ՝ -----

3. Ինֆորմատիկայի հիմունքներ
(ստուգարք)

Բնության հանձնման ամսաթիվը

(ստուգված, չստուգված)

Կ.Տ.

Հանձնաժողովի նախագահ՝ -----

Հանձնաժողովի անդամներ՝ -----